

MOKINIŲ GRUPĖS INTERESŲ TYRIMAS

J. Lapė, A. Abariūnaitė, L. Gutauskienė

Žmogaus interesai turi didelę reikšmę jo veiklai. I. Nazymovas (7), apibendrinęs įvairių tyrimų rezultatus, kaip vieną iš darbo pastovumo veiksmių nurodo žmogaus domėjimąsi darbu, jo rezultatais, ekonominiu efektu ir pan. Tą patį teigia ir kiti autoriai, tyrę darbo bei mokymosi problemas (3;4;5; 6;8).

Žmogaus interesams tirti sudaryta gana daug ir įvairių metodikų. E. Strongas daugiau kaip prieš 50 metų yra paskelbęs „Profesinių interesų lapą“, kuris buvo vis tobulinamas. Mūsų respublikoje gerai žinoma A. Golomštoko interesų kortelė, čekų psichologo M. Jurčo mėgstamų knygų katalogas, sudarytas šveicarų psichologo M. Tramerio knygų katalogo pavyzdžiu, L. Jovaišos interesų aprašas ir nemaža kitų metodikų. Jos padeda išaiškinti tiriamo asmens interesų kryptį (kuria veiklos sritimi jis domisi), apimtį (keliomis veiklos sritimis jis domisi) ir intensyvumą. Tačiau minėtos metodikos neatskleidžia interesų tarpusavio ryšių ir sąveikos. Juk žmogus gali turėti ne vieną, o keletą įvairaus intensyvumo ir pastovumo interesų. Jie formuojasi, veikiami įvairių aplinkybių, veikdami vienas kitą, ir sudaro tam tikrą interesų struktūrą. Joje išsiskiria svarbiausi, pagrindiniai interesai, kurie turi įtakos antraeiliams. Interesų tarpusavio ryšius svarbu žinoti tiek formuojant asmenybę, tiek pasirenkant profesiją.

Beveik visos interesų tyrimo metodikos yra skirtos atskiro žmogaus interesams tirti. Tuo tarpu formuojant kiekvieno jauno žmogaus asmenybę, reikia žinoti pagrindinius kolektyvo, kuriam jis priklauso, interesus, o jie per mažai tiriami.

Vokiečių psichologas V. Henigas (1) sudarė metodiką grupės interesų struktūrai tirti. Mūsų darbo tikslas buvo pritaikyti V. Henigo interesų struktūros tyrimo metodiką (trumpiau ji žymima ISTM) Lietuvos sąlygomis ir patikrinti, ar ji tinka praktikoje. Tam tyrėme įvairių žmonių grupių interesų struktūrą

Metodo esmė. V. Henigo sudaryta ISTM apima 17 krypčių interesus: fizikos (fi), biologijos (bi), geografijos (ge) ir technikos (te), pažinimo teorijos (pa), psichologijos (ps), ekonomikos (ek), moralės (mo) ir politikos (po), literatūros (li), lengvosios muzikos (lm), klasikinės muzikos (km), kino (ki), mados (ma), kelionių (ke), sporto (sp) ir šokių (šo). Skliausteliuose užrašytais simboliais straipsnyje bus žymimi atitinkami interesai. Kaip matyti, metodika apima interesus, susijusius su mokslo, meno, visuomeniniu gyvenimu, net su buities, laisvalaikio leidimo klausimais.

Tiriamiesiems davėme apklausos lapą, kuriame surašyti teiginiai, liečiantys visas 17 minėtų krypčių. Kiekvienas teiginys apima 2 interesų kryptis. Kiekvienas iš 17 interesų yra susietas su 16 kitų. Tuo būdu susidaro 136 teiginiai pagal formulę:

$$\frac{n(n-1)}{2} = 136; \quad (1)$$

čia $n = 17$ interesų krypčių.

Žemiau kaip pavyzdį pateikiame keletą teiginių, kuriais atskleidžiamas interesų tarpusavio ryšys. Teiginiu „klasikinė muzika gimnastikoje“ siejama klasikinė muzika su sportu; „linksmos muzikos įtaka darbo našumui“ – lengvoji muzika su ekonomika (gamyba); „gyvūnų sandara ir funkcionavimo būdai kaip pavyzdys lėktuvų ir laivų statybai“ – biologija su technika; „fiziko atsakomybė, pritaikant jo tyrimų rezultatus“ – fizika su morale; „traukos jėgos ir atsvaros santykis, porai šokant meninį šokį“ – fizika su šokiu; „žmogaus drabužiai ir charakteris“ – mada su psichologija; „atominės fizikos atradimų naudojimo taikiems tikslams sąlygos“ – fizika su politika. Panašių pavyzdžių galima pateikti labai daug.

Tiriamasis turi pasirinkti 17 teiginių, liečiančių dalykus, kuriuos jis norėtų tirti arba apie kuriuos mielai diskutuotų.

Remiantis ISTM, galima išaiškinti:

a) interesų kryptį, iš kurios sprendžiama apie grupę dominančią objektyvios tikrovės sritį. Tam tikro teiginio pasirinkimo dažnis rodo intereso reikšmingumą. Jis apskaičiuojamas procentais ir vadinamas svarbos skaičiumi;

b) interesų apimtį, t. y. į kelias realios tikrovės sritis krypsta grupės interesai. Šia metodika nustatomi nuo 1 iki 17 sričių interesai, atskleidžiamas jų vienpusiškumas ar įvairumas;

c) interesų ryšį, t. y. su kokiais kitais interesais siejasi pagrindinis interesas;

d) ryšio skalę, iš kurios matyti skaičius interesų, su kuriais susijęs vienas iš jų. Ryšio skalė apima nuo 1 iki 16 ryšių. Tačiau vienas interesas labai retai siejasi su visais 16;

e) ryšio stiprumo laipsnį (stiprus ar silpnas). Jei teiginį, siedami du tuos pačius interesus, pasirenka daug grupės narių, vadinasi, ryšys stiprus, jei tik vienas kitas žmogus – silpnas;

f) interesų vietą struktūroje, t. y. ar tam tikras interesas yra pagrindinis, ar šalutinis. Pagrindinis interesas yra tas, kurį pasirenka daug grupės narių ir kurio ryšio skalė plati. Interesas, kurį pasirenka mažai žmonių ir kurio ryšio skalė siaura, yra šalutinis. Intereso struktūrą lemia jo pasirinkimų dažnis (svarbos skaičius);

g) kaip interesai pasiskirstę grupėse. Svarbiausi interesai gali būti keli ir sudaryti grupę. Juos nuo šalutinių gali skirti grupė tarpinių interesų. Šių svarbos skaičius yra mažesnis ir ryšių skalė siauresnė negu svarbiausių, bet didesnis už šalutinių interesų atitinkamus dydžius;

h) interesų linkmę, t. y. pagrindinių interesų ryšį su šalutiniais ir jų tarpusavio įtaką. Linkmės dydį rodo svarbos skaičiai ir ryšių stiprumas. Kuo daugiau skiriasi svarbiausių ir šalutinių interesų svarbos skaičiai ir kuo stipresnis ryšys, tuo ryškesnė linkmė.

ISTM metodu surinkti duomenys tvarkomi ir analizuojami etapais.

I etapas. Sudaroma tiriamųjų interesų kryptių dažnio lentelė (1, 2 lent.). Ji parodo grupės interesų kryptį ir apimtį. Jei tiriamasis apklausos lape pažymėjo teiginį „valios ir charakterio ugdymas sportuojant“, tai šios lentelės atitinkamuose skyriuose (ps ir sp) atitinkamai pažymima. Pažymėjus visų grupės narių pasirinktas interesų kryptis, nustatomas svarbos skaičius.

II etapas. Sudaroma interesų ryšio dažnio lentelė (3 lent.). Iš jos matyti, kiek kartų buvo pasirinkta atitinkama interesų pora. Interesų ryšio dažnį rodantis skaičius užrašomas lentelėje. Dviejų interesų ryšio dažnį rodo skaičius, užrašytas tuos interesus atitinkančių horizontalios ir vertikalios linijų susikirtimo taške (virš įstrižainės – absoliutinis dydis, žemiau įstrižainės – procentinė išraiška). Interesų tarpusavio ryšiai ir jų svarbos skaičius lemia jų struktūrą.

III etapas. Grupės interesų struktūra pavaizduojama grafiškai (žr. pav.). Paveikslas gerai atspindi daugiopus šios struktūros požymius, svarbiausių, tarpinių ir šalutinių interesų grupes, jų tarpusavio ryšius bei stiprumą, išreikštą valentingumu. Jeigu 0,5% grupės narių pasirenka tą patį dviejų interesų ryšį (tą patį teiginį), tai ryšio stiprumas laikomas lygus vienam valentingumui. Grafiniame paveiksle interesai žymimi simboliais, o jų ryšiai – simbolius jungiančiomis linijomis.

Sudarant grafinį paveikslą, menkos svarbos interesai, kurių pasirinkimo dažnis mažas, nežymimi. Taip pat nenurodoma ryšių, kurių valentingumas mažesnis už 3.

IV etapas. Interesų struktūros interpretavimas.

Tyrimo duomenys ir jų analizė. ISTM buvo ištirta profesinių technikos ir bendrojo lavinimo mokyklų moksleivių 21. grupė (485 mokiniai). Iš jų:

a) Vilniaus 33-ios profesinės technikos mokyklos IX-X klasės 75 moksleivės. Tai būsimos viršutinių drabužių ir paltų siuvėjos. Mokykloje jos suskirstytos į 3 klases, kurias čia žymime Pm 1, Pm 2 ir Pm 3;

b) Vilniaus 25-oje profesinėje technikos mokykloje besimokantys 139 berniukai. Sudarytos 6 grupės: IX klasės tekintojai - Pm 4 grupė, IX klasės šlifautojai - Pm 5, IX klasės frezuotojai - Pm 6, kita IX klasės tekintojų grupė - Pm 7, X klasės tekintojai - Pm 8 ir X klasės frezuotojai - Pm 9;

c) Vilniaus m. bendrojo lavinimo mokyklų IX ir X klasių mokinių 12 grupių. Mergaitės ir berniukai sudarė atskiras grupes. IX klasių mergaičių 3 grupės - B1 1, B1 2, B1 3; X klasių mergaičių 3 grupės - B1 4, B1 5 ir B1 6; IX klasių berniukų 3 grupės - B1 7, B1 8, B1 9 ir X klasių berniukų 3 grupės - B1 10, B1 11, B1 12. Tyrime dalyvavo 113 berniukų ir 158 mergaitės.

Tyrimų duomenys pateikti 1-3 lentelėse ir grafiškai pavaizduoti paveiksle. Šiame straipsnyje tebus aprašomi ir analizuojami Pm 3, Pm 4, B1 5 (mokiniam buvo sustiprintas chemijos dėstymas) ir B1 12 (sustiprintas anglų kalbos dėstymas) grupių tyrimo duomenys. Kiti tyrimų duomenys bus naudojami lyginamajai analizei.

Iš 1-3 lentelės matyti, kad mokinių interesų ryšiai įvairūs, bet galima pastebėti, jog kai kurios interesų sritys pasirenkamos dažniau. Sąlygiškai svarbiausiais interesais laikomi tie, kurių svarbos skaičius ne mažesnis kaip 10, tarpiniais - nuo 6 iki 9 ir šalutiniais - kurių šis skaičius mažesnis kaip 6. Pagrindiniai interesai dažniausiai stipriai siejasi su kitais.

Analizuojamų grupių (Pm 3, Pm 4, B1 5 ir B1 12) mokinių interesų struktūra viena nuo kitos labai smarkiai skiriasi. Pm 3 grupės (žr. 1 lent. ir pav., A) pagrindinis interesas yra lengvoji muzika, mados, kelionės, šiek tiek domimasi moralės klausimais, taip pat sportu, kinu, nors šie dalykai jau priklauso tarpinių interesų grupei, literatūra, psichologija, geografija, kiek mažiau - biologija, politika, šokiais. Visiškai menkai tesidomima klasiškine muzika, technika, fizika, ekonomikos klausimais. Pagrindiniai lengvosios muzikos ir mados interesai stipriausiai siejasi su kitais interesais, kurie atitinka mokinių specialybę bei gyvenimo problemas (moralė, psichologija, politika).

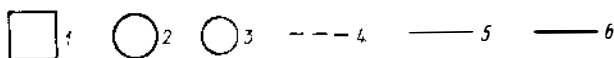
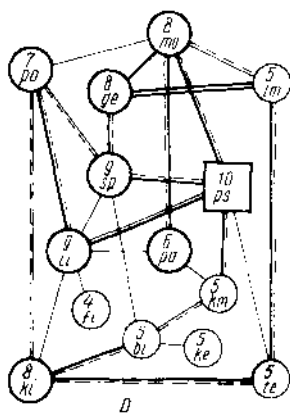
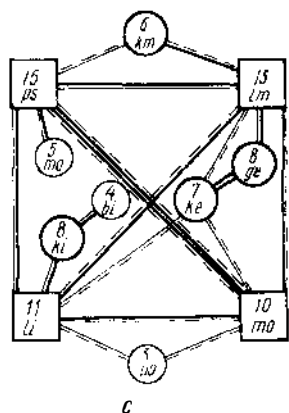
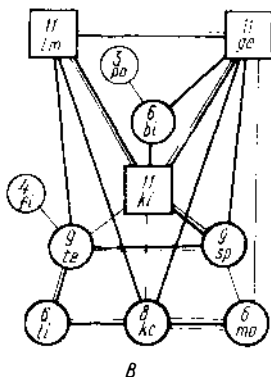
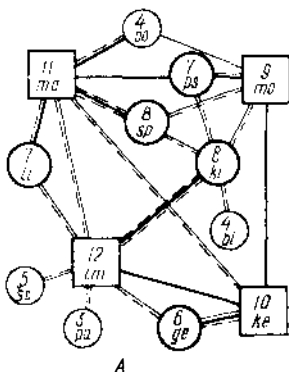
1 lentelė. Profesinių technikos mokyklų mokinių interesų kryptys

Inte- resai	Tiriamųjų grupės interesų pasirinkimo dažnis (%)*								
	Pm 1	Pm 2	Pm 3	Pm 4	Pm 5	Pm 6	Pm 7	Pm 8	Pm 9
ge	7	9	6	11	11	10	10	11	8
ke	10	9	10	9	9	12	9	9	11
po	2	4	4	3	4	3	5	5	3
mo	8	11	9	6	5	7	5	7	6
te	3	1	2	9	5	6	8	7	5
ek	3	1	2	2	1	2	3	2	2
li	8	8	7	6	7	5	5	7	7
lm	11	9	12	11	12	12	13	11	10
km	2	1	1	3	2	2	2	1	3
ki	7	7	8	11	9	10	9	10	10
šo	5	4	5	1	3	3	4	3	3
ma	12	12	11	2	5	4	4	3	5
pa	3	3	3	3	3	2	2	3	2
ps	6	6	7	3	2	3	3	5	3
fi	2	2	2	4	2	2	2	2	1
bi	5	5	4	6	6	5	6	4	6
sp	6	7	8	9	14	12	10	12	14

*Jis yra ir svarbos skaičius

Pm 3 grupėje tarp svarbiausių interesų išsiskiria vienas svarbiausias, o Pm 4 (žr. 1-3 lent. ir pav., B) būdingi lygiareikšmiai geografijos, lengvosios muzikos ir kino interesai. Jiems artimi trys tarpiniai interesai: technikos, sporto, kelionių. Tuo tarpu kitais dalykais (moralės klausimais, literatūra, biologija) ši grupė domisi mažiau arba visai nesidomi (ekonomika, politika, klasikinė muzika, psichologija). Svarbiausi interesai gana glaudžiai siejasi su įvairiais kitais interesais. Mokiniai domisi jų būsimos specialybės dalykais (technika, šiek tiek fizika). Technikos interesai siejasi su lengvosios muzikos, kino, sporto, literatūros, fizikos, taip pat su geografijos ir moralės, kelionių bei moralės interesais.

B1 5 grupės (žr. 2 lent. ir pav., C) svarbiausi interesai yra keturi, iš kurių stipriausias – psichologija. Po jos eina lengvoji muzika, literatūra, moralės klausimai. Vidutiniškai grupė domisi geografija, kelionėmis, kinu, klasikinė muzika. Menkiau ją traukia fizika, technika, sportas, politika ir kiti klausimai. Svarbiausi interesai su kitais siejasi

Grafiškas grupės interesų struktūros vaizdavimas:

A – Pm 3 grupė; B – Pm 4 grupė; C – Bl 5 grupė; D – Bl 12 grupė. Sutartiniai ženklai: 1 – svarbiausias interesus; 2 – tarpinis interesus; 3 – periferinis interesus. Interesų ryšių stiprumas: 4 – 1 valentingumas; 5 – 3 valentingumai; 6 – 5 valentingumai. Skaičiai sutartinių ženklų viduje reiškia intereso reikšmingumą (svarbos skaičių), raidės – intereso kryptį

stipriausiai. Grupės mergaitės domisi psichologija, literatūra, moralės klausimais. Tačiau šioje klasėje dėstomas sustiprintas chemijos kursas, o mokiniams per menkai domisi tiksliais ir gamtos mokslais (fizika, biologija).

Bl 12 grupės (žr. 2 lent. ir pav., D) mokiniai turi tik vieną svarbų interesą – psichologiją, kurios svarbos skaičius 10. Ši grupė dar domisi li-

2 l e n t e l ė. Bendrojo lavinimo mokyklų mokinių interesų kryptys

Interesai	Tiriamųjų grupės interesų pasirinkimo dažnis (%) *											
	B1 1	B1 2	B1 3	B1 4	B1 5	B1 6	B1 7	B1 8	B1 9	B1 10	B1 11	B1 12
ge	6	8	11	10	8	8	8	9	9	7	10	8
ke	7	7	10	10	7	5	9	8	13	8	10	5
po	6	5	4	2	3	6	6	4	8	6	9	7
mo	11	10	8	8	10	7	7	8	7	10	6	8
te	2	1	3	0	0	2	7	10	7	4	6	5
ek	1	2	1	2	1	1	3	3	2	1	3	2
li	8	8	8	8	11	11	6	6	7	6	6	9
lm	12	9	11	15	13	5	11	12	8	14	8	5
km	2	4	2	2	6	4	1	3	3	5	3	5
ki	9	7	7	6	8	9	8	7	6	7	9	8
šo	5	5	5	6	3	2	4	2	3	2	1	2
ma	10	10	8	12	5	5	5	3	6	5	2	2
pa	4	5	4	3	2	6	2	3	4	4	4	6
ps	8	11	10	8	15	16	4	4	6	8	5	10
fi	1	1	1	0	0	3	4	7	3	1	7	4
bi	5	4	3	6	4	5	5	8	3	7	6	5
sp	3	2	3	2	1	4	9	4	11	6	8	9

*Jis yra ir svarbos skaičius

3 l e n t e l ė. Pm 4 grupės interesų ryšių dažnis
Absoliutiniai dydžiai

	ge	ke	po	mo	te	ek	li	lm
ge		9	4	6	1	1	5	13
ke	2,6		0	12	4	1	10	8
po	1,1	0		1	3	1	3	0
mo	1,7	3,5	0,3		1	0	1	1
te	0,3	1,1	0,9	0,3		1	7	9
ek	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3		1	3
li	1,4	2,9	0,9	0,3	2,0	0,3		5
lm	3,9	2,4	0,0	0,3	2,6	0,9	1,5	
km	0,93	0,3	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0	3,2
ki	4,1	1,7	0,3	1,1	1,7	0,3	0,3	3,9
šo	0,5	0,0	0,0	0,5	0,3	0,3	0,5	0,5
ma	0,3	0,3	0,3	0,0	0,3	0,5	0,3	0,3
pa	0,3	0,0	0,0	0,3	0,3	0,0	0,5	1,4
ps	0,0	0,3	0,0	1,1	0,5	0,0	0,3	0,5
fi	0,3	0,0	0,3	0,3	1,7	0,3	0,3	0,5
bi	2,6	0,9	1,7	0,0	0,9	0,3	0,3	0,0
sp	2,4	0,3	0,01	7	3,2	0,5	0,9	0,5

Procentai

teratūra, sportu, geografija, moralės klausimais, politika. Daugumas kitų interesų - tik šalutiniai. Labiausiai susieti literatūros, sporto ir psichologijos

interesai. Šios grupės mokinių svarbiausi interesai kol kas neryškūs.

Apžvelgus kitų moksleivių grupių interesų struktūras, matyti, kad profesinės technikos mokyklos visos mergaitės (Žr. 1 lent., Pm 1–3 grupės) daugiausia domisi madomis, lengvąja muzika, morale, kelionėmis. Šiek tiek jas domina literatūra, sportas, psichologija, geografija, politika. Per menkai rūpi ekonomika. Platūs Pm 2 ir Pm 3 grupių mokinių interesų ryšiai rodo, kad yra galimybių jiems tobulėti. Tačiau Pm 1 grupės interesų ryšių skalė siaura. Tik mados interesai siejasi su daugiau interesų. Daugumos šių mokinių interesai susieti tik su dviem kitais interesais.

Profesinės technikos mokyklos berniukų įvairių grupių (Žr. 1 lent., Pm 4–9 grupės) interesų struktūra rodo menką jų domėjimąsi su būsimąja specialybe susijusiomis sritimis (fizika, ekonomika ir pan.). Berniukai labiausiai domisi sportu, lengvąja muzika, geografija, kelionėmis, kinu, vidutiniškai – technika, literatūra, moralės klausimais. Tačiau

km	ki	šo	ma	pa	ps	fi	bi	sp
1	14	2	1	1	0	1	9	8
1	6	0	1	0	1	0	3	1
0	1	0	1	0	0	1	6	0
0	4	2	0	1	4	1	0	6
1	6	1	1	1	2	6	3	11
0	1	0	2	0	0	1	1	2
0	1	1	1	2	1	1	1	3
11	13	2	1	5	2	2	0	2
	0	0	0	0	0	1	2	0
0,0		0	0	2	5	1	9	14
0,0	0,0		1	1	1	0	0	0
0,0	0,0	0,3		0	1	0	1	3
0,0	0,5	0,3	0,0		1	2	3	4
0,0	1,4	0,3	0,3	0,3		1	1	3
0,3	0,3	0,0	0,0	0,5	0,3		1	6
0,5	2,6	0,0	0,3	0,9	0,3	0,3		1
0,0	4,1	0,0	0,9	1,1	0,9	1,7	0,3	

Šiuo požiūriu grupės nėra vienodos. Technika daugiau domisi Pm 4 ir 7, 8 grupės, mažiau – Pm 5 ir 9 grupės. Politika vidutiniškai domisi Pm 7 ir 8 grupės, menkokai – Pm 4, 6 ir 9 grupės.

Bendrojo lavinimo mokyklų mokinių interesai dar įvairesni (žr. 2 lent.). Iš dalies taip yra todėl, kad vienos grupės mokomos pagal įprastinę programą, kitoms yra sustiprintas chemijos arba anglų kalbos dėstymas. Tai atspindi ir kai kurių grupių interesų struktūros. Pavyzdžiui, B1 8 grupė, kur dėstomas sustiprintas chemijos kursas, labiau domisi technika (svarbiausias interesas), fizika ir biologija. B1 7 ir 12 grupių, nors jos yra dešimtos klasės moksleivių, svarbiausi interesai dar nesusiformavę. Labai nevienodai šios grupės domisi įvairiais, gyvenimui reikšmingais dalykais. Profesinės technikos mokyklos berniukai daugiausia domisi sportu (taip pat ir mergaitės), o iš bendrojo lavinimo mokinių tik vienoje (B1 9) grupėje šis interesas buvo vienas iš dviejų svarbiausių. Sportu labiau domėjosi B1 7, 11, 12 grupės, menčiau – B1 6, 8 grupės ir visiškai nesidomėjo B1 1–5 grupių mergaitės. Mažai domisi literatūra B1 7, 8, 10 ir 11 grupės mokiniai. B1 9, 11, 12 grupės nariai palyginti daug dėmesio skiria politikos klausimams, o B1 3, 4, 5 ir 8 grupės – šia sritimi per mažai domisi.

Daugelio grupių mokinių interesų ryšių skalė plati, ryšiai stiprūs. Tačiau pasitaiko interesų struktūrų, kurių siaura skalė, interesai menkai susieti ar net visai izoliuoti. Pavyzdžiui, Pm 7 grupės vienas iš pagrindinių – sporto interesas tarytum atskiras. Tik technikos, kino, politikos interesai siejasi su platesnės ir stipresnės ryšių skalės interesų grupe.

Išvados

1. Mokinių grupių interesų struktūros tyrimas ISTM atskleidė interesų kryptis, reikšmingumą, ryšių skalę ir stiprumą. Tyrimu nustatyta atskirų interesų struktūra, išskirti svarbiausi, tarpiniai ir šalutiniai interesai. Vadinas, ISTM galima sėkmingai naudoti praktiškai.

2. Visų grupių interesų apimtis vienoda – 17 sričių, nes tiek jų buvo nurodyta apklausos lape. Tir-

ta daug žmonių, todėl nurodytos visos sritys. Tai-
gi grupės interesų apimtį rodo paties metodo san-
dara, o ne tyrimų rezultatai.

3. Interesų linkmė, t. y. vienu interesų įtaka ki-
tiems, nustatoma nepakankamai įtikinamai. Remtis
vien tuo, kad didesnį svarbos skaičių turįs intere-
sas veikia mažesnę svarbos skaičių turintį interesą,
nepakanka. Galbūt domėjimasis sportu, kelionėmis, ki-
nu turi įtakos geografijos interesui, nors jo svarbos
skaičius ir didesnis už kiekvieno iš pirmųjų, pa-
imtą atskirai.

4. Interesų skalė per siaura, nes neapima visų
realios tikrovės sričių.

Remiantis 2-4 išvadamis, interesų tyrimo metodą
reikėtų tobulinti. Naudinga būtų išplėsti interesų
skalę, rasti patikimesnį būdą interesų tarpusavio
sąveikai nustatyti.

V. Henigo interesų struktūros tyrimo metodiką
tikslinga būtų pritaikyti individualiam interesų tyri-
mui.

Vilniaus V. Kapsuko universitetas   Įteikta
Psichologijos katedra   1982.02.18

LITERATŪROS SĄRAŠAS

1. Hennig W. Ein Verfahren zur Ermittlung
von Interessenstrukturen. - Leipzig, 1963.

2. Jovaiša L. Psichologinė diagnostika. - K.,
1975.

3. Zdravomyslov A., Yadov V. Investi-
gation of young workers' attitudes to their work. -
In: The Personality and Labour/ XVIII International
Congress of Psychology. M., 1966.

4. Климов Е. А. Человек и профессия. - Л., 1975.

5. Крягжде С. П. Психология формирования профессио-
нальных интересов. - Вильнюс, 1981.

6. Кузьмин Е. С., Свенцицкий А. Л. Формирование
отношения к труду. - В кн.: Человек и общество. Вып. 1,
Л., 1966.

7. Назымов И. Н. Профорентация и профотбор в социа-
листическом обществе. - М., 1972.

8. Якобсон П. М. Психологические проблемы мотивации поведения человека. - М., 1969.

ИССЛЕДОВАНИЕ СТРУКТУРЫ ГРУППОВЫХ ИНТЕРЕСОВ

Ю. Лапе, А. Абарюнайте, Л. Гутаускаене

Резюме

В статье представлены результаты исследования структуры групповых интересов. Была обследована 21 группа учеников общеобразовательных школ и профессионально-технических училищ. Были выявлены направление, значимость, взаимосвязи и структура групповых интересов, а также различие интересов в отдельных группах. Одновременно выяснилась целесообразность усовершенствования данной методики: необходимо расширить круг интересов и найти более достоверные способы для определения взаимовлияния отдельных интересов.

INVESTIGATION OF GROUP INTERESTS STRUCTURE

J. Lapė, A. Abariūnaitė, L. Gutauskienė

Summary

The structure of group interests of schoolchildren has been investigated using the adapted W. Hennig technique. 21 groups of pupils of general and vocational technical education schools have been studied. The range, importance, interrelations, and structure of group interests as well as the difference in interests of separate groups have been revealed. It has turned out that further improvement of interest structure research technique by W. Hennig is expedient. The scope of pupil's interests should be broadened, and more reliable means for the establishment of interrelation between interests should be sought.